

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2024

№ 3

Mart

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

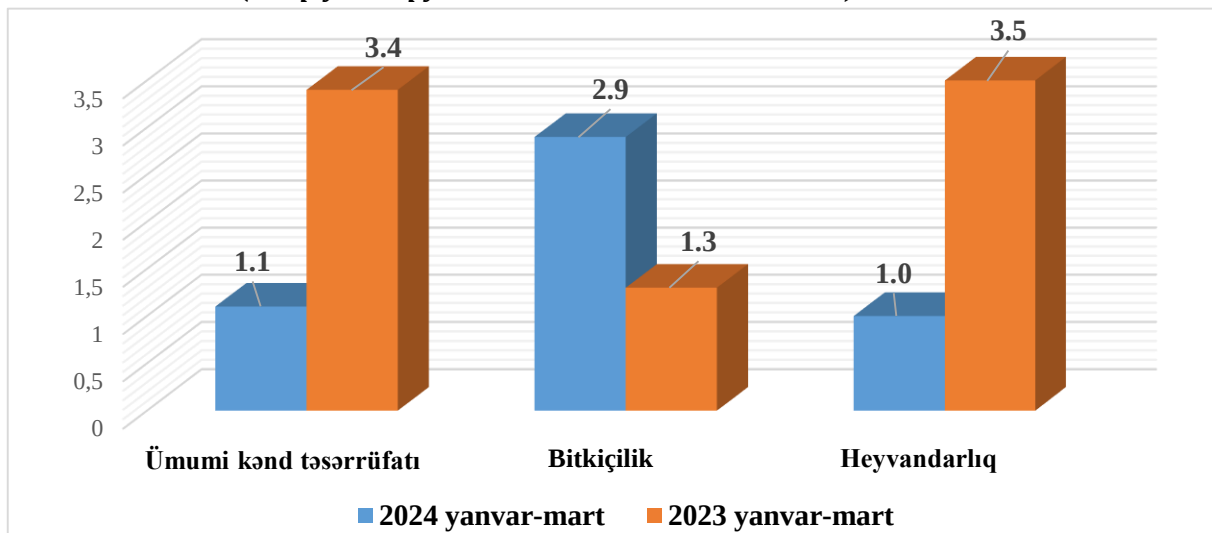
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1.1 faiz artıb (**Şəkil 1**).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

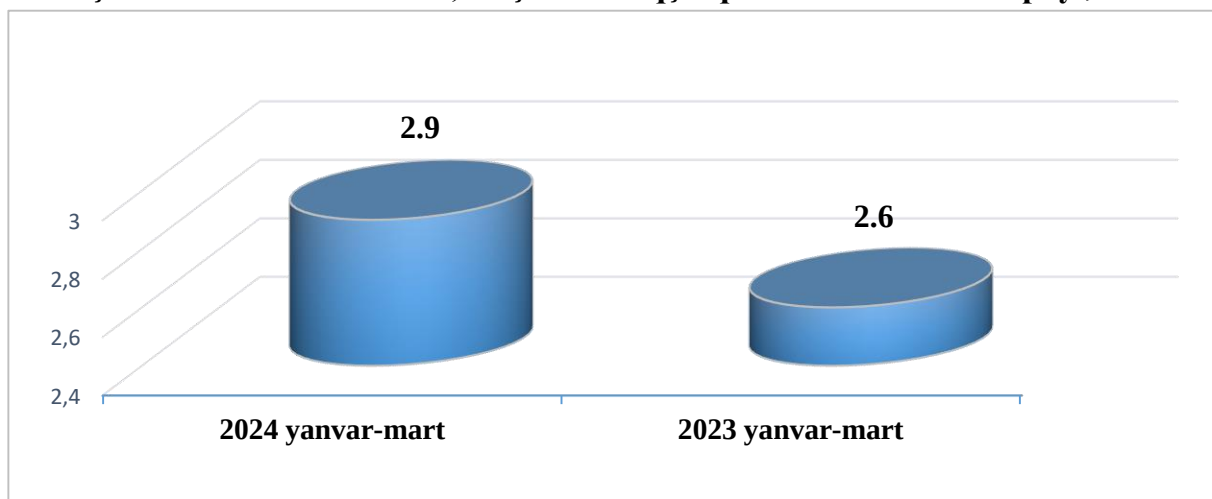

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində faktiki qiymətlərlə 1444.6 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 94.7 faizi (1368.5 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 5.3 faizi (76.1 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 2.9 faiz təşkil edib (**Şəkil 2**).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart aylarında bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (**Cədvəl 1**).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-mart 2024	Yanvar-mart 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	139.2	138.3	100.6
Süd	min ton	504.5	501.4	100.6
Yumurta	mln. ədəd	571.7	543.5	105.2
Tərəvəz	min ton	96.6	94.0	102.7

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart aylarında 121.5 min hektar sahədə yazlıq bitkilər əkilib (**Cədvəl 2**).

Cədvəl 2. 2024-cü ilin məhsulu üçün yazlıq bitkilərin əkini, hektar

	Yanvar-mart 2024	Yanvar-mart 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib	121,540.2	111,956.3	108.6
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	17,676.0	15,536.7	113.8
<i>onlardan:</i>			
buğda	584.3	4,799.2	12.2
vələmir	5,067.9	4,659.5	108.8
Qarğıdalı – cəmi	2,985.5	2,767.4	107.9
ondan dən üçün	2,985.5	2,568.3	116.2
Dən üçün günəbaxan	1,595.9	1,725.0	92.5
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	1,352.2	1,496.6	90.4
Pambıq	-	265	-
Kartof	27,141.3	29,030.2	93.5
Tərəvəz - cəmi	27,285.9	25,445.8	107.2
Bostan bitkiləri	3,472.4	3,297.4	105.3
Birillik otlar	3,508.0	619.0	566.7
Çoxillik otlar	36,505.6	31,756.2	115.0
Yemlik kökümeyvəli	2.0	-	-
Sair yazlıq bitkilər	15.4	17.0	90.6

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

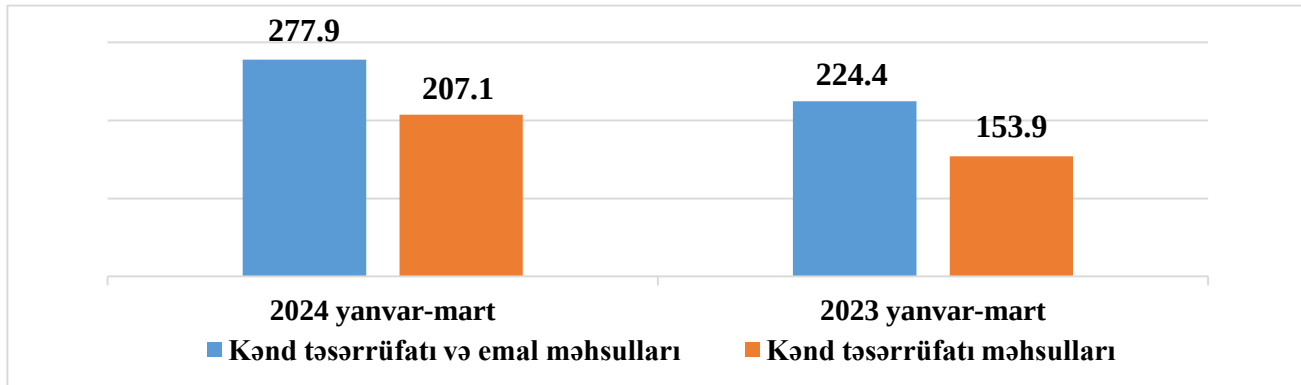

KƏND TƏSƏRRÜFATI

məhsulları bazarı

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart aylarında 207.1 milyon ABŞ dolları dəyərində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 34.5 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-mart 2024		Yanvar-mart 2023		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	40.2	49.4	32.1	35.9	1.3 d.	1.4 d.
ondan:						
kartof	1.47	0.46	1.16	0.53	1.3 d.	86.1
pomidor	32.1	45.0	24.5	31.2	1.3 d.	1.4 d.
Meyvə	71.3	83.2	58.8	79.1	1.2 d.	1.1 d.
ondan:						
qoz-fındıq	5.5	32.6	8.0	38.7	68.7	84.2
sitrus meyvələri	0.16	0.18	0.76	0.62	20.6	28.5
üzüm	0.19	0.23	0.21	0.30	89.1	76.6
alma, armud, heyva	26.3	17.6	23.2	15.0	1.1 d.	1.2 d.
nar	3.4	3.1	5.8	7.6	58.0	40.2
xurma	35.3	27.7	20.2	14.7	1.7 d.	1.9 d.
Tütün xammalı	2.65	7.39	0.76	1.73	3.5 d.	4.3 d.
Pambıq məhlıcı	37.5	56.5	16.9	31.3	2.2 d.	1.8 d.
Gön-dəri	0.92	2.87	0.74	1.71	1.2 d.	1.7 d.
Heyvandarlıq məhsulları*	x	7.8	x	4.3	x	1.8 d.
Cəmi	x	207.1	x	153.9	x	1.3 d.

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, quş yumurtası, barama, xam ipək, ipək tullantıları və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin mart ayında üzümün, naringinin, armudun, portağalın, heyvanın, kivinin, şabalıdın, fındığın, qozun, balqabağın, pomidorun, yerkökünün, bibərin, çuğundurun, soğanın, xiyarın, kələmin və sarımsağın topdansaş qıyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qıyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 4**).

Cədvəl 4. Mart ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansaş qıymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Fevral 2024	Mart 2024	Fərq	Adı	Fevral 2024	Mart 2024	Fərq	
Meyvə								
Alma	Simerenko			Armud	Düşes			
	1.00	1.00	0.0%		3.55	2.50	-29.6%	
	Qrani smit				Konfrans			
	1.15	1.15	0.0%		2.05	3.05	48.8%	
Üzüm	Merlot			Portağal	yerli			
	2.75	5.50	2 d.		1.45	2.10	44.8%	
Nar	Kürdəmir				Türkiyə			
	2.65	2.25	-15.1%			2.10	2.25	7.1%
Limon	Lənkəran			Heyva	yerli			
	0.36	0.36	0.0%		1.50	2.75	83.3%	
Naringi	Pakistan			Kivi	idxal			
	2.20	2.20	0.0%		2.40	3.40	41.7%	
	Türkiyə			Fındıq	quru			
	1.60	2.45	53.1%		6.25	6.50	4.0%	
Şabalıd	yerli			Qoz	yerli			
	8.00	10.00	25.0%		5.50	6.00	9.1%	
Tərəvəz								
Kartof	Qusar (iri)			Soğan	Ağdam, sarı			
	0.85	0.68	-20.0%		0.60	0.55	-8.3%	
	Gədəbəy (təzə, iri)				Qırmızı			
	1.03	0.95	-7.8%		1.25	1.35	8.0%	
Balqabaq	yerli			Xiyar	Espadon			
	0.33	1.25	3.8 d.		2.45	3.50	42.9%	
Pomidor	Çəhrayı				Melit			
	2.65	3.75	41.5%			3.55	1.85	-47.9%
	Salxım			Kələm	Bərdə			
	3.80	4.35	14.5%		0.38	0.40	5.3%	
Yerkökü	yerli (iri)			Noxud	yerli			
	0.70	0.85	21.4%		2.50	2.50	0.0%	
Bibər	yaşıl, İran			Sarımsaq	yerli/Çin			
	2.10	3.75	78.6%		2.00	6.25	3.1 d.	
Çuğundur	yerli			Badımcan	İran			
	0.48	0.75	56.3%		1.85	1.55	-16.2%	

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazari.az)

✚ Cari ilin mart ayında almanın, üzümün, çiyələyin, armudun, naringinin, kivinin, limonun, portağalın, qozun, şabalıdın, fındığın, balqabağın, kələmin, çuğundurun, bibərin, xiyarın, badımcanın, sarımsağın, gül kələmin və noxudun qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2024-cü ilin mart ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Mart 2023	Mart 2024	Fərq	Adı	Mart 2023	Mart 2024	Fərq
Meyvə							
Alma	Simerenko			Armud	Konfrans		
	0.50	1.00	2 d.		2.75	3.05	10.9%
	Qrani smit				Meşəgözəli		
	0.75	1.15	53.3%		2.75	2.50	-9.1%
Üzüm	Kardinal			Naringi	Türkiyə		
	2.40	4.50	87.5%		2.30	2.45	6.5%
Çiyələk	yerli			Kivi	idxal		
	2.30	8.00	247.8%		2.50	3.40	36.0%
Qoz	Ukrayna			Limon	Lənkəran		
	2.80	3.85	37.5%		0.18	0.36	2 d.
		yerli			Portağal	Türkiyə	
	4.00	6.00	50.0%	1.70		2.25	32.4%
Şabalıd	Gürcüstan					İran	
	6.50	8.00	23.1%		1.40	1.55	10.7%
	yerli			Fındıq	quru		
8.50	10.00	17.6%	4.10		6.50	58.5%	
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz (iri)			Soğan	Ağdam, sarı		
	1.10	0.68	-38.2%		1.21	0.55	-54.5%
Pomidor	Bakı			Xiyar	Melit		
	4.15	4.15	0.0%		1.50	1.85	23.3%
		Çəhrayı			Yerkökü	yerli (iri)	
	4.15	3.75	-9.6%	0.95		0.85	-10.5%
Balqabaq	yerli			Badımcan	İran		
	0.40	1.25	3.1 d.		1.40	1.55	10.7%
Kələm	Bərdə			Sarımsaq	yerli/İran		
	0.28	0.40	42.9%		2.80	5.25	87.5%
Çuğundur	yerli			Gül kələm	yerli		
	0.60	0.75	25.0%		0.90	1.40	55.6%
Bibər	yaşıl (İran)			Noxud	yerli		
	1.90	3.75	97.4%		1.45	2.50	72.4%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazari.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsinə dövlət dəstəyi

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 3823 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (**Cədvəl 6**).

Cədvəl 6. Lizinə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 - 31.03.2024)	2024-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində lizinə verilib
Cəmi	83295	3823
Taxılığan kombayn	1362	8
Pambıqyığan kombayn	222	0
Traktor	18620	531
Digər texnikalar	63091	3284

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 807 fiziki və hüquqi şəxsə 16.4 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 15.5 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 35 min manatı güzəştli kreditlər, 832 min manatı isə mikrokreditlərdir.

✚ 2024-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 2092 baş iribuynuzlu damazlıq heyvanın alışına 6.6 milyon manat, habelə kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlıqlarının alışı üçün 25.1 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

AZƏRBAYCAN VƏ BRAZİLİYA ARASINDA KƏND TƏSƏRRÜFATI SAHƏSİNDƏ ƏMƏKDAŞLIQ İMKANLARI MÜZAKİRƏ OLUNUB

Martın 5-də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində Braziliya Kənd Təsərrüfatı və Heyvandarlıq Nazirliyinin ticarət və beynəlxalq əlaqələr üzrə katibi Roberto Perosanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Qonaqları salamlayan kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən kənd təsərrüfatının inkişafı prioritet sahə kimi müəyyən edilib. Məhz bu siyasət nəticəsində ölkəmizdə aqrar sahə öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub.

Nazir Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafında kənd təsərrüfatının rolu, aqrar sektora dövlət dəstəyi, kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar, Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin tətbiqi, aqrar xidmətlərin elektronlaşdırılması, respublikamızda mövcud olan əlverişli investisiya mühiti barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verib.

Görüşdə Azərbaycanla Braziliya arasında aqrar sahədə əməkdaşlıq və hüquq-müqavilə bazasının yaradılması, kənd təsərrüfatı məhsullarının ticarət dövriyyəsinin artırılması, aqrar sahədə ən müasir texnologiyaların transferi, heyvandarlıq sahələrində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, aqrar sektorda elmi-tədqiqat sahəsində təcrübə proqramlarının həyata keçirilməsi və Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Braziliyaya ixracının genişləndirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub.

Məcnun Məmmədov ölkəmizdə hər il təşkil olunan “Caspian Agro” sərgisinin əhəmiyyətinə toxunub, braziliyalı iş adamlarını bu sərgidə fəal iştiraka, həmçinin etibarlı və əlverişli biznes mühitini nəzərə alaraq Azərbaycanın kənd təsərrüfatı sektoruna sərmayə qoymaq imkanlarını araşdırmağa çağırıb.

Görüşdə kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğu vurğulanıb. Tərəflər iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində gələcəkdə ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını ifadə ediblər.

Sonda qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV SAATLIDA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB, FERMERLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün tədbirlər görürlər. Tərtib edilən qəbul cədvəlinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov martın 7-də Saatlı Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin (DAİM) inzibati binasında Ağdam, Ağstafa, Beyləqan, Bərdə, Biləsuvar, Füzuli, İmişli, Neftçala, Saatlı, Sabirabad, Şabran, Şamaxı, Şəki, Tərtər və digər rayonlardan olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Qəbuldan öncə nazir Məcnun Məmmədov və Saatlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmir Bağirov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib, önünə tər çiçəklər qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda vətəndaşların müraciətləri əsasən fermerlərə subsidiya verilməsi, ixtisasa uyğun işlə təmin edilmə, dövlət qulluğuna qəbul qaydaları, dəymiş ziyanın ödənilməsi, texnika ilə təminat, torpaq sahəsinin ayrılması, pay torpağının zəbt olunması, təsərrüfat suyu ilə təminat, pambıq şirkətlərinin müqavilə bağlamaması və digər məsələlərlə bağlı olub. Nazir hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verir.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılması üçün qeydiyyatla alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcəyini vurğulayıb. Qəbula gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Daha sonra nazir Məcnun Məmmədov Aqrar İnkişaf Könüllüləri ilə görüşüb, aktiv fəaliyyəti ilə fərqlənən bir qrup könüllüyə sertifikatlar təqdim edib.

Saatlı DAİM-in binasında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Səyyar Xidmət Qrupu mexanizatorlar üçün səyyar xidmət təşkil edib. Xidmət zamanı etibarlılıq müddəti bitən traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün mexanizatorların sürücülük vəsiqələri yeniləri ilə əvəz edilib. Nazir səyyar xidmətin təşkili prosesi ilə maraqlanıb, mexanizatorların müraciətlərini dinləyib, lazımi tövsiyələrini verib.

QAZAXISTANDA TÜRK DÖVLƏTLƏRİ TƏŞKİLATININ KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLƏRİNİN III TOPLANTISI KEÇİRİLİB

Martın 21-də Qazaxıstanda Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin III Toplantısı keçirilib. Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov toplantıda iştirak edib.

Qazaxıstanın kənd təsərrüfatı naziri Aidarbek Saparov və TDT Baş katibi Kubanıçbek Ömürəliyevin sədrlik etdiyi toplantıya quruma üzv olan və müşahidəçi qismində dəvət edilən ölkələrin kənd təsərrüfatı nazirləri və nazir müavinləri qatılıblar.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Qazaxıstanın kənd təsərrüfatı naziri Aidarbek Saparov TDT ölkələri arasında aqrar sahədə ticarət dövryyəsinin artırılması üçün böyük potensialın olduğunu vurğulayıb.

Tədbirdə çıxış edən nazir Məcnun Məmmədov bildirib ki, TDT ölkələrinin iqtisadi, aqrar potensialı, investisiya imkanları, həyata keçirilən islahatlar və mövcud nəqliyyat-logistika infrastrukturu əməkdaşlığın genişləndirilməsinə imkan verir. Azərbaycanın Avrasiya regionunun etibarlı nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevrildiyini deyən Məcnun Məmmədov ölkəmizin həyata keçirdiyi mühüm beynəlxalq nəqliyyat layihələrinin TDT ölkələri arasında qarşılıqlı ticarət əlaqələrinin inkişafına verə biləcəyi töhfə barədə ətraflı məlumat verib.

Qeyd olunub ki, TDT ölkələrinin kənd təsərrüfatı məhsullarına olan ehtiyacları müəyyənləşdirilməli, bu məhsullara olan tələbat əsasən təşkilata üzv ölkələr hesabına təmin edilməlidir.

Nazir Məcnun Məmmədov TDT brendi altında birgə kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının istehsalı ilə bağlı pilot layihəyə başlanılması, təşkilat daxilində ümumi kənd təsərrüfatı sığortası sisteminin tətbiqi imkanlarının araşdırılmasını təklif edib.

Məcnun Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin işğaldan azad olunan ərazilərimizi “yaşıl enerji” zonası elan etdiyini və bu ərazilərin böyük aqrar potensiala malik olduğunu diqqətə çatdırıb. Toplantıda işğaldan azad olunan ərazilərdə kənd təsərrüfatının bərpası və inkişafı istiqamətində Azərbaycanın dost ölkələrlə əməkdaşlığa hazır olduğu qeyd olunub.

Nazirlər Toplantısında müasir çağırışlar fonunda məhsuldarlığın artırılması və dayanıqlı inkişafa nail olmaq üçün kənd təsərrüfatının rəqəmsal transformasiyası, bu sahədə texnologiya transferi, qabaqcıl təcrübələrin bölüşülməsi sahələrində əməkdaşlığın zəruri olduğu diqqətə çatdırılıb.

Öncədən müəyyən edilən meyarlar əsasında 2024-cü ilin sentyabr ayından etibarən Qazaxıstanın Taraz şəhəri Türk Dövlətləri Təşkilatının kənd təsərrüfatı paytaxtı elan edilib. TDT kənd təsərrüfatı nazirlərinin növbəti toplantısının Qırğızıstanda keçirilməsi barədə razılıq əldə olunub.

Tədbirin sonunda Türk Dövlətləri Təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin III Toplantısının Yekun Bəyannaməsi qəbul olunub.

Türk Dövlətləri Təşkilatının Kənd Təsərrüfatı Nazirlərinin III Toplantısı çərçivəsində təşkilata üzv dövlətlərin və müşahidəçi ölkələrin dövlət qurumları və aqrar sahə üzrə ixtisaslaşmış şirkətlərinin nümayəndələrinin iştirakı ilə Türk Dövlətlərinin III Aqrobiznes Forumu keçirilib. Həmçinin toplantı iştirakçıları “KazAgroJambyl -2024” beynəlxalq kənd təsərrüfatı forumu çərçivəsində təşkil olunan sərgiyə baş çəkiblər.

Nazir Məcnun Məmmədov səfər çərçivəsində Qazaxıstan və Özbəkistanın kənd təsərrüfatı nazirləri ilə ikitərəfli görüşlər keçirib. Görüşlərdə ölkələrimiz arasında kənd təsərrüfatı sahəsində ikitərəfli əməkdaşlığın gələcək fəaliyyət istiqamətləri ətrafında müzakirələr aparılıb.

QUBADA AQRAR BİZNES FESTİVALI KEÇİRİLİB

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin bölgələrdə təşkil etdiyi Aqrar Biznes festivalları davam edir. Növbəti festival martın 29-da Quba rayonunda təşkil olunub.

Festivalın açılış mərasimində çıxış edən kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov aqrar sahənin ölkə iqtisadiyyatının əsas strateji sahələrindən biri olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, dünya iqtisadiyyatının qloballaşması şəraitində Azərbaycanda aqrar bölmənin sabitliyi və dünya kənd təsərrüfatı bazarına inteqrasiyası, ərzaq təhlükəsizliyinin təmini, əhəlinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, ilk növbədə, səmərəli innovasiyaların tətbiqi ilə gerçəkləşə bilər. Ölkəmizdə də kənd təsərrüfatı sahəsində innovasiyaların tətbiqi ilə bağlı artıq çoxsaylı təcrübələr yaranıb.

Nazir qeyd edib ki, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin təşəbbüsü ilə mütəmadi olaraq bölgələrdə təşkil edilən Aqrar Biznes festivalları aqrar innovasiyalar və bu sahədə mövcud yeniliklərlə bağlı məlumatlandırmanı həyata keçirir. Bu festivallar kənd təsərrüfatı fəaliyyətinin maraqlı tərəfləri olan təchizatçı şirkətlərlə fermerləri bir araya gətirməyə, ikitərəfli əlaqələrin qurulmasına imkan verir. Festivallar zamanı aqrobiznesin inkişafında rolu olan tərəfləri bir araya gətirməklə maliyyə dəstəyi və dövlət güzəştlərindən daha çox fermer-sahibkarın faydalanması üçün hər kəsə şərait yaradılır: "Festivallar təkcə fermerlərin ehtiyacları üçün nəzərdə tutulmuş texnoloji vasitələrin nümayişi məqsədi daşımır, burada müxtəlif kənd təsərrüfatı istehsal vasitələrinə əlçatanlıq təmin edilməklə yanaşı, maliyyə qurumlarının iştirakı ilə dövlət dəstəyi mexanizmləri və sahənin prioritet istiqamətləri barədə əlavə biliklər əldə edilir".

Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Mahmudov bildirib ki, 2023-cü ilin sentyabr ayında Quba şəhəri Türk Dövlətləri Təşkilatının kənd təsərrüfatı paytaxtı elan edilib. Qubanın Azərbaycanın ən böyük kənd təsərrüfatı rayonlarından biri olduğunu diqqətə çatdıran icra başçısı fermerlərin maarifləndirilməsi istiqamətində bu cür tədbirlərin əhəmiyyətini və aqrar sahəyə öz töhfəsini verəcəyini vurğulayıb.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov bölgələrdə keçirilən Aqrar Biznes festivallarında əməkdaşlıq imkanlarının geniş olduğunu, istehsalçılar və fermerlər arasında birbaşa əlaqə yaratdığını qeyd edib.

Daha sonra nazir Məcnun Məmmədov və Quba Rayon İcra hakimiyyətinin başçısı İlqar Mahmudov festivalda nümayiş olunan stendlərə baş çəkiblər.

Festivalda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeli qurumları, aqrar sahənin müxtəlif istiqamətləri üzrə istehsal və satışla məşğul olan şirkətlər təmsil olunublar.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun, İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzinin və Sahibkarlar Konfederasiyasının tərəfdaşlığı ilə keçirilən festivalda Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunun və ətraf bölgələrin fermerləri iştirak ediblər.

Quba “ASAN xidmət” Mərkəzində keçirilən festivalda yüzlərlə fermer kənd təsərrüfatında mövcud yeniliklərlə tanış olub.

Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının zəruri və müasir kənd təsərrüfatı texnikası ilə təchizatının yaxşılaşdırılması, məhsuldarlığın artırılması üçün kənd təsərrüfatı istehsalçılarının əkinçilikdə tələb olunan mineral gübrələrlə təmin edilməsi istiqamətində festivalda iştirak edən şirkətlər tərəfindən müxtəlif gübrə və pestisidlər, texnika və aqreqatlar, yeni texnologiyalar nümayiş olunub.

Festivalda bölgənin aqrar potensialının və perspektivinin müəyyən olunması və bölgəyə uyğun kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı ilə bağlı aqrar sahədə ixtisaslaşmış şirkətlər öz uğurlu təcrübələrini, habelə təsərrüfatlarında tətbiq etdikləri innovativ texnologiyalarla bağlı məlumatları fermerlərlə bölüşüb.

Festival çərçivəsində Azərbaycanda Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyası və Azərbaycan Kənd Qadınları Assosiasiyasının qadın üzvləri öz məhsullarının nümayişini və satışını həyata keçirib.

Qusar rayonunun Gican kəndindən olan fermer Etibar Səfərova məxsus kələm əkini sahəsində baş verən sel-subasma hadisəsi nəticəsində dəyən zərərə görə sığorta ödənişi təqdim edilib.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının nümayişi və satışı ilə yanaşı festivalda ən yaxşı qabaqcıl kənd təsərrüfatı təcrübələri barədə təlimlər keçilib.

Həmçinin Aqrar Biznes Festivalı çərçivəsində cari ilin növbəti kredit yarmarkası təşkil olunub. Yarmarkada bank və bank olmayan kredit təşkilatları və festivalda iştirak edən digər maliyyə qurumlarının iştirakı ilə fermerlərə güzəştli kreditlərin verilməsi ilə bağlı məlumat verilib. Fermerlərin kreditlərlə bağlı sualları mütəxəssislər tərəfindən cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, Aqrar İnnovasiya Mərkəzi tərəfindən mütəmadi olaraq bölgələrdə təşkil edilən bu festivalların əsas məqsədi aqrar sahənin innovativ əsaslarla inkişaf etdirilməsi, texnoloji yeniliklərin təşviqi üzrə dəstək xidmətinin həyata keçirilməsi və kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalçılarının innovasiyalara əlçatanlığının təmin edilməsidir.

Xatırladaq ki, aqrar sahənin innovativ əsaslarla inkişaf etdirilməsi, aqrar innovasiyaların təbliği və təşviqi məqsədilə ötən il 14 rayonda festivallar keçirilib və bu festivallarda 12000-ə yaxın fermer iştirak edib. Bu il isə 30 rayonda Aqrar Biznes festivalları, 10 rayonda isə Toxum Sərgi Satış yarmarkalarının keçirilməsi nəzərdə tutulur.

QUBADA III AQROBİZNESİN İNKİŞAFI FORUMU KEÇİRİLİB

Martın 29-da Qubada Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi (AKİA) və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) birgə təşkilatçılığı ilə III Aqrobiznesin İnkişafı Forumu keçirilib. Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin, İqtisadiyyat Nazirliyinin, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin, Azərbaycan Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının rəhbər şəxsləri, nazirliklərin tabeli qurumlarının, Mərkəzi Bankın, ölkədə fəaliyyət göstərən bankların, həmçinin yerli və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak edib.

Tədbirdən öncə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, Vətən uğrunda canından keçən qəhrəman şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Forumu giriş sözü ilə açan kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov ölkə iqtisadiyyatında və əhalinin məşğulluğunda mühüm rolunu oynayan aqrar sektora göstərilən dövlət dəstəyi, bu sahənin inkişafı istiqamətində həyata keçirilmiş tədbirlər barədə məlumat verib. Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamətlərdən biri elan olunub. Nazir bildirib ki, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılara edilən güzəştlər və yardımlar bu sahənin inkişafına əhəmiyyətli dərəcədə zəmin yaradır.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişikliyi üzrə 29-cu Çərçivə Konvensiyası üzrə Tərəflərin Konfransına bu il Azərbaycanın ev sahibliyi edəcəyini deyən nazir Məcnun Məmmədov qeyd edib ki, COP 29-un Azərbaycanda aqrar və ekoloji siyasətlərin qabaqcıl beynəlxalq təcrübələrə, texnologiyaya və innovasiyalara uyğunlaşdırılmasında və daha geniş iqtisadi inkişaf üçün maliyyə dəstəyinin təmin edilməsində mühüm rolunu oynayacaq. Bu istiqamətdə innovativ yanaşmaların və alətlərin istifadəsi ətraf mühitin qorunması ilə yanaşı, kənd təsərrüfatının davamlılığına, ekoloji təmiz ərzaqla təminatına, habelə kənd yerlərində rifahın artmasına töhfə verəcək: “Dünyada baş verən iqtisadi və ekoloji, o cümlədən iqlim dəyişikliyi ilə bağlı proseslər “ənənəvi kənd təsərrüfatı istehsalı

modeli”ndən “təsərrüfatın intensiv idarədilməsi”nə keçidi şərtləndirir. Bu istiqamətdə beynəlxalq miqyasda müsbət təcrübə kimi bilinən dövlət - özəl sektor tərəfdaşlığının mühüm əhəmiyyəti var. Aqrar sahəyə dövlət dəstəyi mexanizmləri bu sahəyə investisiya qoyuluşunu cəlbəedici edir və ümidvaram ki, siz iş adamları bu imkanları da nəzərdən keçirəcəksiniz”.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrin kənd təsərrüfatı sahəsində mövcud vəziyyət və aqrar potensial barədə məlumat verib. O, TDT üzvü olan ölkələrdə kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatın əsas sahələrindən biri olduğunu vurğulayıb. Əlavə edib ki, üzv ölkələrin aqrar potensialından səmərəli istifadə ümumi iqtisadi inkişafa və ərzaq təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verəcək.

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev qeyd edib ki, həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində ölkəmiz dinamik inkişaf edir. Kənd təsərrüfatının ölkə iqtisadiyyatında xüsusi yerə sahib olduğunu deyən komitə sədri aqrar sahənin intensiv inkişafının müasir texnologiyaların tətbiqindən birbaşa asılı olduğunu, dövlətin bu istiqamətdə hərtərəfli dəstək tədbirləri ilə aqrar sahənin inkişafında yeni mərhələnin başladığını vurğulayıb.

Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Mahmudov ölkənin bütün regionlarında olduğu kimi, Qubada da kənd təsərrüfatının inkişafına mühüm diqqət yetirildiyini, həyata keçirilən tədbirlərin, o cümlədən bu cür tədbirlərin aqrar sahəyə öz töhfəsini verəcəyini qeyd edib.

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişafı, bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. KOBİA sədri bildirib ki, müasir çağırışlara uyğun olaraq innovativ aqrobiznes mühitinin yaradılması və onun inkişafı müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Onun sözlərinə görə, həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bütün sahələrdə olduğu kimi, aqrar sahədə də ciddi uğurlar əldə edilib.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti sədrinin müavini Əliyar Məmmədyarov aqrobiznes sektorunun mövcud potensialı və investisiya perspektivləri, o cümlədən bu sahənin inkişafı ilə bağlı dövlət - özəl sektor əməkdaşlığı və digər məsələlərə toxunub. Mərkəzi Bank rəsmisi aqrobiznes subyektlərinin maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsinin prioritet istiqamətlərdən biri olduğunu, kənd təsərrüfatı sahəsinin kreditləşməsi istiqamətində davamlı tədbirlərin görüldüyünü diqqətə çatdırıb.

FAO-nun regional nümayəndəsinin müavini Nabil Gangi kənd təsərrüfatı, su və qida təhlükəsizliyinə təsir edən qlobal amillərdən, dayanıqlı kənd təsərrüfatı inkişafının təmin olunması yollarından bəhs edib.

Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibinin müavini Ömər Kocaman TDT ölkələrinin işgüzar dairələri arasında əlaqələrin genişləndirilməsi imkanları, yerli və xarici iş adamlarına göstərilən dəstək və xidmətlər barədə fikirlərini bölüşüb, aqrar sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı planları açıqlayıb.

Daha sonra Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Firdovsi Fikrətzadə “Azərbaycanda kənd təsərrüfatının maliyyələşdirilməsi üzrə mövcud vəziyyət”, FAO-nun böyük aqrarmaliyyə mütəxəssisi Frank R. Höllinger “Aqrar sahənin maliyyələşmə ehtiyacları, tələb və təklif əsaslı qiymətləndirmə” mövzusunda təqdimatlar ediblər.

Forum öz işini panel sessiyalarla davam etdirib.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ

**AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ**